

ДОМАКИНСТВА КЪМ 7 СЕПТЕМВРИ 2021 Г. В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА

Окончателни данни

Преброяването на населението и жилищния фонд е единственият източник за получаване на изчерпателна информация за домакинствата в страната.

Домакинството се формира на основата на съвместното съжителство на група хора, независимо дали са в родствени или неродствени връзки помежду си, или живеят в една общност, подчинена на общ режим.

Към 7.09.2021 г. населението в област Стара Загора живее в 129 107 домакинства, като 71.8% от всички домакинства живеят в градовете.

1. Домакинства, лица в домакинствата¹ и среден брой членове в едно домакинство по местоживеене в област Стара Загора към 7.09.2021 година

Местоживеене	Общо	Обикновени домакинства	Колективни домакинства
Общо за областта	129107	129051	56
Брой лица в домакинства	293737	291977	1760
Среден брой членове в домакинство	2.3	2.3	31.4
в градовете	92683	92641	42
Брой лица в домакинства	208721	207243	1478
Среден брой членове в домакинство	2.3	2.2	35.2
в селата	36424	36410	14
Брой лица в домакинства	85016	84734	282
Среден брой членове в домакинство	2.3	2.3	20.1

Обикновено домакинство са две и повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат или нямат родствени връзки помежду си. Домакинство е и едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет.

Колективно домакинство образуват група лица, които живеят постоянно в един колектив, имат общ бюджет и са подчинени на общ режим. Като членове на колективни домакинства се преброяват лицата, живеещи в пансионни, интернати, оздравителни училища, домове за медико-социални грижи за деца, социални домове, защитени жилища, манастири, затвори, домове за временно настаняване на бездомни и други.

¹ Лицата в домакинствата са по-малко от преброеното население, защото не са включени лицата, добавени от административни източници, за които в използваните при преброяването регистри липсва информация необходима при формирането на домакинствата.

1. Обикновени домакинства²

1.1 Брой и численост на домакинствата

Към 7 септември 2021 г. в област Стара Загора живеят 129 051 домакинства, като в сравнение с преброяването през 2011 г. броят им намалява с 6 410 (4.7%), а лицата в тях - с 36 686 души или с 11.2%. В градовете живеят 71.8% от домакинствата.

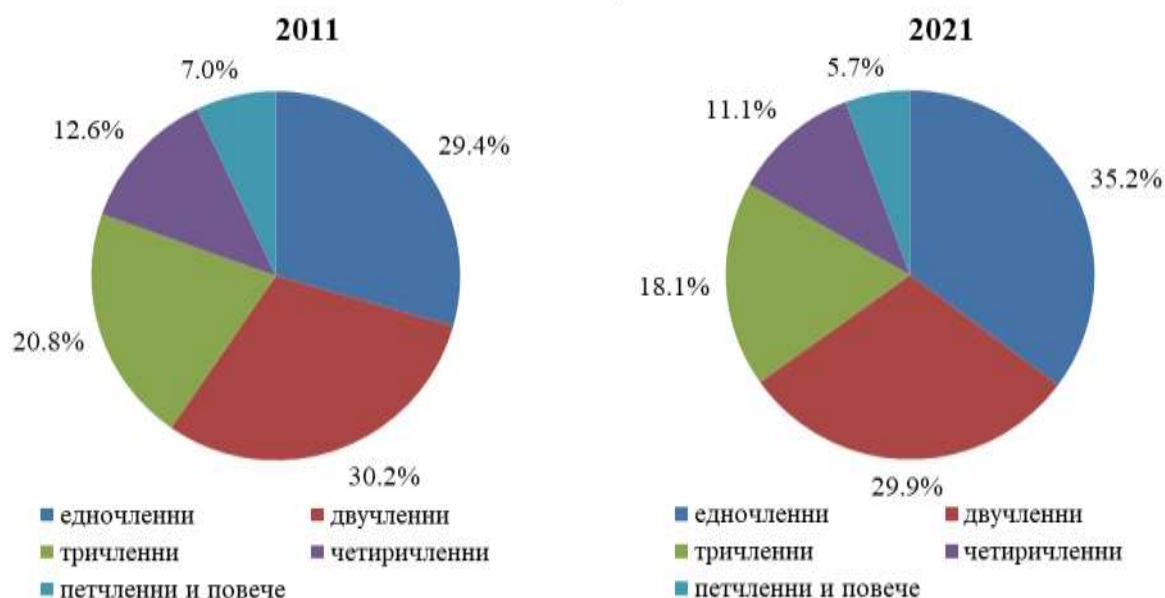
За периода между последните две преброявания се наблюдава увеличение на относителния дял на малките домакинства - едночленни и двучленни от 59.6% до 65.1% през 2021.

Броят на едночленните домакинства от 39 810 през 2011 г. нараства на 45 398 през 2021 г., а относителният им дял от всички домакинства нараства за същия период с 5.8 процентни пункта (от 29.4% на 35.2%). За същия период двучленните домакинства намаляват с 2 288 броя и към 7.09.2021 г. са 38 639. Относителният им дял намалява с 0.3 процентни пункта.

През периода 2011 - 2021 г. тричленните домакинства намаляват с 4 908 и към 7.09.2021 г. броят им възлиза на 23 297. Те съставляват 18.1% от всички домакинства в областта.

Абсолютно и относително намаление се установява и при домакинствата с четири и повече лица. Между последните две преброявания броят им намалява от 26 519 на 21 717 домакинства, а относителният им дял намалява с 2.7 процентни пункта.

Фиг. 1. Структура на домакинствата в област Стара Загора по брой на членовете за 2011 и 2021 година

² В следващия текст терминът „обикновено/и домакинство/а“ е заменен с „домакинство/а“. Там, където информацията се отнася за колективни домакинства, това е изрично посочено.

1.2. Домакинства с деца под 16-годишна възраст

Продължава тенденцията на увеличаване на относителния дял на домакинствата без деца под 16-годишна възраст. Към 7 септември 2021 г. 100 383 (77.8%) от домакинствата в областта са без деца под 16 години.

2. Структура на домакинствата в област Стара Загора по брой на децата под 16 години за 2011 и 2021 година

Брой на децата под 16 години	(Проценти)	
	Години на преброяванията	
	2011	2021
Област Стара Загора	100.0	100.0
Без деца	76.7	77.8
Едно дете	14.9	13.7
Две деца	6.8	6.8
Три деца	1.1	1.1
Четири и повече деца	0.5	0.6

За десетгодишния период между последните две преброявания броят на тези домакинства намаляват с 3 516.

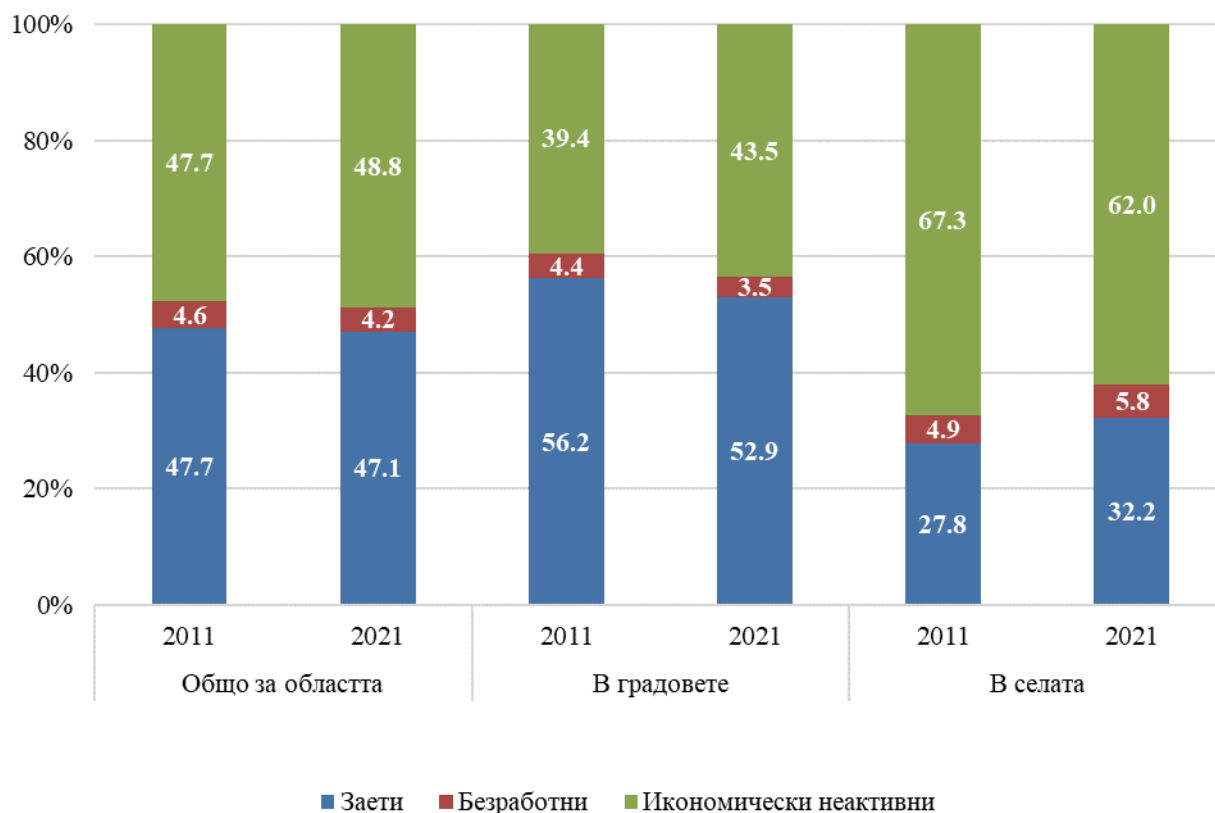
Домакинствата с деца под 16 години са 28 668 броя и намаляват с 2 894 спрямо 2011 година. В 61.8% от тези домакинства има само по едно дете в тази възрастова група.

1.3. Основни характеристики на главата на домакинството

Към 7.09.2021 г. в 53.7% от домакинствата в областта глава на домакинството е на възраст до 60 години. В сравнение с предишното преброяване този относителен дял е намалял с 4.9 процентни пункта.

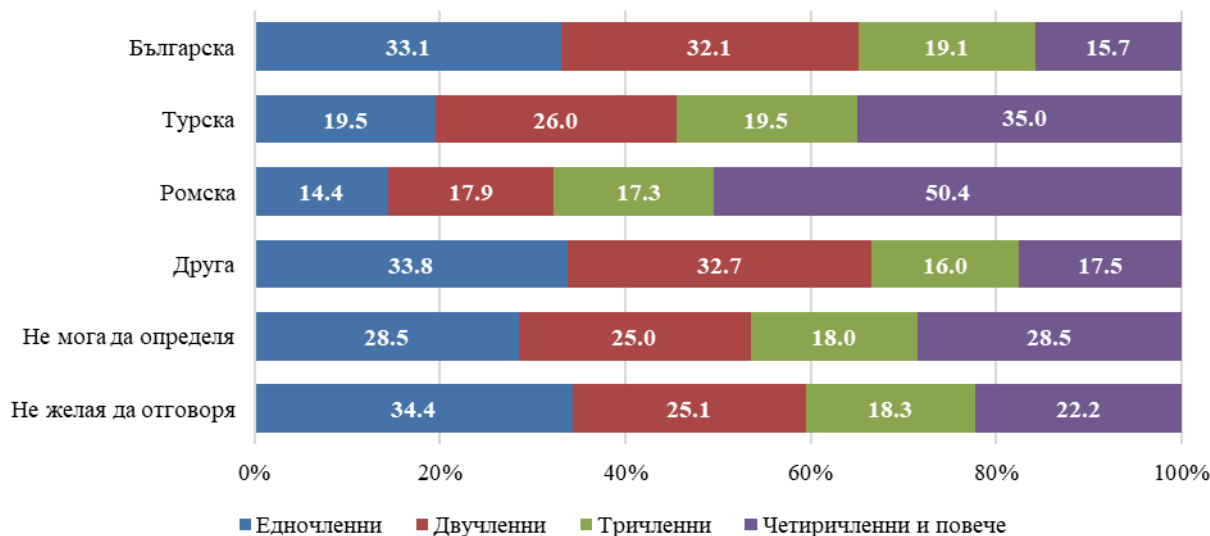
В същото време 51.2% от всички домакинства имат за глава на домакинството икономически активни лица (47.1% - заети и 4.2% - безработни). Икономически неактивни са главите на 48.8% от домакинствата в областта.

Фиг. 2. Структура на домакинствата по икономическа активност на главата на домакинството, местоживеене и години на преброяванията

Разпределението на домакинствата по етнически групи е направено в зависимост от посочения отговор на главата на домакинството. В 107 958 домакинства (90.6%) главата на домакинството в област Стара Загора се самоопределя към българската етническа група, в 4 107 домакинства (3.4%) - към турската етническа група, а в 5 056 домакинства (4.2%) - към ромския етнос. При 975 (0.8%) домакинства, главата на домакинството не желае или не може да определи своята етническа принадлежност.

Фиг. 3. Структура на домакинствата според етническа принадлежност на главата на домакинството и брой на членовете

2. Колективни домакинства

Към 7.09.2021 г. в област Стара Загора са преброени 56 колективни домакинства, в които живеят 1 760 лица, или 0.6% от населението на областта. Средният им размер е 31.4 лица. В градовете се намират 75.0% от всички колективни домакинства. В тях живеят 84.0% от лицата.

През периода 2011 - 2021 г. броят на колективните домакинства в областта се увеличава с 21.7%, което основно се дължи на преструктурирането на част от колективните домакинства. В градовете колективните домакинства се увеличават с 10 броя, а в селата - с 2 броя.

Живеещите в колективните домакинства намаляват между последните две преброявания с 663 лица. В градовете лицата, живеещи в колективни домакинства, намаляват с 363, а в селата се увеличават с 300 лица.

Най-голям е относителният дял на лицата в домовете за настаняване с прокурорско и съдебно решение - 36.4% от всички лица в колективни домакинства в областта. Следват лицата в домовете за стари хора и в здравните колективни домакинства, които са съответно 25.4% и 25.2%. Най-малък е относителният дял на живеещите в религиозните колективни домакинства - 0.4% от всички лица в колективни домакинства в областта.

Методологични бележки

Обикновено домакинство

Домакинство е:

- едно лице, което живее в самостоятелно жилище, стая или част от стая и е на самостоятелен бюджет;

- две или повече лица, които живеят в едно жилище или част от жилище и имат общ бюджет, независимо дали имат, или нямат родствени връзки.

Общ бюджет има, когато живеещите заедно лица имат общи разходи, т.е. хранят се заедно и поделят разходите за издръжка на деца или други лица без доходи. Не е задължително да се изразходват общо всички средства на всички членове на домакинството, за да се приеме, че лицата са на общ бюджет.

Лицата, които нямат общ бюджет и не се хранят заедно, не образуват едно домакинство, независимо че живеят заедно и дори обитават една стая.

Лицата, които живеят постоянно в студентски или работнически общежития, също образуват обикновено домакинство (едночленно или многочленно).

Глава на домакинство е лицето, което дава основните средства за съществуване или домакинството го е признало за такова. Това лице задължително трябва обичайно да живее в жилището.

Колективно домакинство

Колективно домакинство образуват група лица, които живеят постоянно в един колектив, имат общ бюджет и са подчинени на общ режим. Като членове на колективни домакинства се преброяват лицата, живеещи в пансиони, интернати, климатични (оздравителни) училища, домове за медико-социални грижи за деца, социални домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи, домове за стари хора, домове за лица с увреждания, психиатрични и белодробни болници и диспансери, манастири, затвори, социално-педагогически интернати, възпитателни училища интернати, домове за временно настаняване на бездомни и други. Към колективните домакинства се отнасят и ученическите пансиони.

Видовете колективни домакинства са:

- образователни - домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителски грижи, интернати, оздравителни училища, религиозни училища, ученически пансиони и други;
- здравни - домове за медико-социални грижи за деца, домове за лица с увреждания, психиатрични и белодробни болници и диспансери и други;
- домове за стари хора;
- религиозни - манастири и други колективни домакинства на религиозна основа;
- други колективни домакинства - затвори, следствени арести, социално-педагогически интернати, възпитателни училища интернати, домове за временно настаняване на бездомни, защитени жилища и други - неразпределени в горните групи.

Повече информация и данни за домакинствата от Преброяване на населението и жилищния фонд могат да се намерят в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=355).